D·N
25/2 1952

Sköld kan stoppa Norup

De senaste månadernas debatt kring jordbruksskalkylen och prissättningen på jordbrukets produkter har skapat en uppmärksamhet för dessa ting som de ledande bondeföreträdarna inte i an finna annat än besvärande. Man skulle företrädesvis helst vilja föra på helt diskret halvdager kring jordbruksuppgörelserna, det ger allra de operationsmöjligheter. Hr Norup kunde för en gångs skull heln årstinnerna med högerns jordbruksexpert då denne i riksdagen framhöll att ju mindre prisregleringarna på jordbrukets område diskuterades i pressen, "desto bättre tror jag det hela kommer att klaffa". Repliken från jordbruksministern kom omedelbart: "När det gäller offentliggörandet av priserna är jag verkligen överens med hr Hæggblom."

Naturligtvis skulle "det hela" klaffa ofantligt mycket bättre om man inte besvärades av insyn från en allmänhet som inte kan förstå att livsmedelspriserna behöver springa i höjden semidigt som bönderna sitter med sina stora förtjänster på skogen. Man vet att vi har en stalig prissättning här i landet som bygger på den principen att jordbruket tagit som helhet skall ha ersättning för ökade kostnader, men man kan inte förstå att staten sjed det är då jordbruket haft mer lysande extra inkomster än någonsin tidigare skall bortse från dessa inkomster och sätta priserna på livsmedel som om de inte existerat.

Hr Hedlund och Norup gjorde för några dagar sedan en samlad framstöt i inkomstfrågan, Jordbruksministern presenterade en räkning på 500 mill. till jordbruket, och hr Hedlund tog som sin uppgift att bevisa hur missgynnat jordbruket är i det svenska samhället. Jordbrukarna utgör, sade han, en fjärdedel av befolkningen, men deras arbetsinkomst är endast en tiondel av den samlade arbetsinkomsten i landet. Sammanställningen också fortsätta under 1952 enligt riksräkenskapsverkets bedömning. Det framhålles uttryckligen i statsverkspropositionen att inkomststegningen för den rena jordbruksdriften under dessa år kommer att överträffa löntagarnas inkomstförbättring. Vid dessa beräkningar har alltså inte hänsyn tagits till skogen.

Trots att jordbruksnämndens representanter då prisförhandlingarna upptogs påyrkade att en del av skogsvinsterna skulle medräknas vid prissättningen, söker hr Norup nu utan tvivel bibehera det statliga organet på denna punkt. Han känner sig som jordbrukets ombudsman i regeringen, inte som en bevakare av det allmänna intresset. Det är detta som gör situationen så betänklig från de stora konsumentgruppernas synpunkt. Socialdemokraterna förhåller sig av politiska skäl passiva. LO har visserligen gjort ett par allmanna uttalanden i skogsvinstfrågan, men vad har LO:s representant i jordbruksnämnden, hr Meidner, gjort för att omsätta dessa uttalanden i praktiken? — Också LO:s handlingsfrihet har tydligen lamslagits av hänsyn till koalitionen.

I detta läge finns det emellertid en hake även för hr Norup. En inkomstförbättring för jordbruket fram till 1 september kan inte tas ut på vegetabieliproduktionen, den måste läggas på animalieslidan, om den skall utgå i form av prishöjningar. Men här är avsättningssituationen så pass besvärlig för mejeriprodukterna — smörkonsumtionen minskade under förlåret med 1,8 kg per person — att hr Norup säkerligen finner det vara en dålig affär att genomföra mera väsentliga prishöjningar. I stället söker han genomdriva att statskassan direkt utbetalar inkomstförbättringen i form av subventioner. Hr Sköld kommer med andra ord in i bilden. Det beror i hög grad på finansministern i vilken utsträckning jordbruket skall få inkassera de 500 miljoner som hr Norup gör anspråk på. Att en viss subventionering är ofrånkomlig torde alla vara överens om. Men hr Sköld kan genom en fast hållning tvinga hr Norup att väsentligt pruta på anspråken. I så fall uppkommer en situation där jordbruket visserligen inte formellt får tickning för de ökade löneutgifterna, men där alla vet att det reellt har fått full kompensatión genom de väldiga skogsvinsterna.

Churchill, Attlee och Kina

I ett radioföredrag i lördags kritiserade Attlee Churchills uttalanden i Kinafrågan under Amerikaresan; Churchill hade därmed, förklarade Attlee, uppmuntrat de "farliga element som vill utbreda kriget till Kommunist-Kina". Angreppet anslöter till den replikväxling mellan Churchill och Attlee som ägde rum under utrikesdebatten i underhuset den 5 februari, en debatt som avbröts genom kung Georgs död och är avsedd att återupptas om några dagar.

Replikskiftet började med att Attlee i sitt stora tal, som följde på Edens inledande anförande, riktade en generell kritik mot vissa av Churchills deklarationer i USA. Under åberopande av amerikanska tidningar påstod Attlee att Churchills "ton" i USA, särskilt i talet för kongressen, hade varit en annan än i England; han hade visat "god försäljningsteknik", men inte "skicklighet som statsman". Några uttalanden i USA hade varit ägnade att stimulera den riktning som önskade "slå till" genom en aktion mot själva Kina. Detta gällde den ofreserverade förklaringen om sammanhållning med USA ("we take our stand at your side"), och det gällde framför allt uttalandet om att man inte finge tillåta att de nationalistiska flyktingarna på Formosa "massakrerades genom en expedition från det kinesiska fastlandet". Efter Attlees angrepp på denna punkt kom några snabba repliker, som här återges i sammandrag. Churchill: Ni är ense med mig om detta, är ni inte det? Attlee: Jo, det är jag, och det har jag sagt. Men den naturliga tolkningen av orden — och hela tendensen i den — var att man borde understödja Chiang Kai-sheks regim för att rädda Formosa. Churchill: Den svada talaren äger att han är ense med mig i fråga om det speciella uttalande det här gäller. Har jag sagt något annat? Attlee: Nej, men själva faktum att denna sak drogs in i talet (skratt). Det hjälper inte att skratta. Premiärministern måste vara försiktig med vad han säger, ty inte bara vad han säger, utan det intryck som ges är av betydelse. Churchill slutade med att lova att nästa debattdag ta upp frågan igen; "jag kanske kan visa att skillnaderna oss emellan inte är så stora som han (Attlee) tror".

Replikväxlingen är av intresse redan därför att den visar hur den ledige engelska debattformen bidrar till att tvistefrågor snabbt och klart blir belysta och preciserade. Men den visar framför allt att de båda brittiska partiernas enighet i de konkreta frågorna inte utesluter en bestämd skillnad i attityder. Det är uppenbart att Attlee inte skulle ha hållit ett sådant tal som Churchill i USA: dela har han inte motståndarens förmåga av lysande, svepande och därmed stundom något vilseledande formuleringar, dels företrader han en mera reserverad och misstänksam hållning gentemot USA. Utan att binda sig eller säga något betänkligt lyckades Churchill i Washington behaga även ganska extrema riktningar i USA; han talade — utan att säga något annat — med annan tunga än i England, och kanske motsvarade hans amerikanska tal mera hans innersta känslor än de engelska.

Vi har en parallell i hr Undéns deklarationer kring Achesomplanen i Lake Success, Stockholm och Paris. Det är en av de få likheterna mellan hr Undén och mr Churchill. Man kan utgå från att Churchill klarar svårigheten, medan den svenske utrikesministern vid varje försök till förklaring ytterligare trasslar in sig.

Posttjänstemannen från Hultsfred

som 1940 blev misstänkt för att ha förskingrat — eller genom grov vårdslöshet ha ur kassan förlorat — 3.600 kronor skall, sedan det visat sig att en annan person, trolligen är den skyldige, nu återfå det belopp han då tvingades erlägga till postverket. Det skadeståndsbeslut som häromdagen underskrevs av Chiang Kai-sheks regim för att rädda Formosa. Churchill: Den svada talaren äger att han är ense med mig i fråga om det speciella uttalande det här gäller. Har jag sagt något annat? Attlee: Nej, men själva faktum att denna sak drogs in i talet (skratt). Det hjälper inte att skratta. Premiärministern måste vara försiktig med vad han säger, ty inte bara vad han säger, utan det intryck som ges är av betydelse. Churchill slutade med att lova att nästa debattdag ta upp frågan igen; "jag kanske kan visa att skillnaderna oss emellan inte är så stora som han (Attlee) tror".

Replikväxlingen är av intresse redan därför att den visar hur den ledige engelske debattformen bidrar till att tvistefrågor snabbt och klart blir belysta och preciserade. Men den visar framför allt att de båda brittiska partiernas enighet i de konkreta frågorna inte utesluter en bestämd skillnad i attityder. Det är uppenbart att Attlee inte skulle ha hållit ett sådant tal som Churchill i USA: dela har han inte motståndarens förmåga av lysande, svepande och därmed stundom något vilseledande formuleringar, dels företrader han en mera reserverad och misstänksam hållning gentemot USA. Utan att binda sig eller säga något betänkligt lyckades Churchill i Washington behaga även ganska extrema riktningar i USA; han talade — utan att säga något annat — med annan tunga än i England, och kanske motsvarade hans amerikanska tal mera hans innersta känslor än de engelska.

Vi har en parallell i hr Undéns deklarationer kring Achesomplanen i Lake Success, Stockholm och Paris. Det är en av de få likheterna mellan hr Undén och mr Churchill. Man kan utgå från att Churchill klarar svårigheten, medan den svenske utrikesministern vid varje försök till förklaring ytterligare trasslar in sig.

Posttjänstemannen från Hultsfred

som 1940 blev misstänkt för att ha förskingrat — eller genom grov vårdslöshet ha ur kassan förlorat — 3.600 kronor skall, sedan det visat sig att en annan person, trolligen är den skyldige, nu återfå det belopp han då tvingades erlägga till postverket. Det skadeståndsbeslut som häromdagen underskrevs av Chiang Kai-sheks regim för att rädda Formosa. Churchill: Den svada talaren äger att han är ense med mig i fråga om det speciella uttalande det här gäller. Har jag sagt något annat? Attlee: Nej, men själva faktum att denna sak drogs in i talet (skratt). Det hjälper inte att skratta. Premiärministern måste vara försiktig med vad han säger, ty inte bara vad han säger, utan det intryck som ges är av betydelse. Churchill slutade med att lova att nästa debattdag ta upp frågan igen; "jag kanske kan visa att skillnaderna oss emellan inte är så stora som han (Attlee) tror".

Replikväxlingen är av intresse redan därför att den visar hur den ledige engelske debattformen bidrar till att tvistefrågor snabbt och klart blir belysta och preciserade. Men den visar framför allt att de båda brittiska partiernas enighet i de konkreta frågorna inte utesluter en bestämd skillnad i attityder. Det är uppenbart att Attlee inte skulle ha hållit ett sådant tal som Churchill i USA: dela har han inte motståndarens förmåga av lysande, svepande och därmed stundom något vilseledande formuleringar, dels företrader han en mera reserverad och misstänksam hållning gentemot USA. Utan att binda sig eller säga något betänkligt lyckades Churchill i Washington behaga även ganska extrema riktningar i USA; han talade — utan att säga något annat — med annan tunga än i England, och kanske motsvarade hans amerikanska tal mera hans innersta känslor än de engelska.

Vi har en parallell i hr Undéns deklarationer kring Achesomplanen i Lake Success, Stockholm och Paris. Det är en av de få likheterna mellan hr Undén och mr Churchill. Man kan utgå från att Churchill klarar svårigheten, medan den svenske utrikesministern vid varje försök till förklaring ytterligare trasslar in sig.

Norra kretslogen av IOGT i Stockholms distrikt omvalde på söndagen till ordförande kontorist Erik G. M. Persson. Till ledamöter av styrelsen fra Bergsjöd Olofsheim, Solna. Till ombud i Stockholms läns nykterhetsförbund nyvaldes fabrikör Gottfrid Ståhlnd och redaktör Verner Vall, Solna.

ASKI
Skapar
Kontorets
Interiör
modernt funktionellt
Se vår utställning
BRUNKEBERGSTORG H
TEL. VÄXEL: 23 40 25

Stor bytesstation i Ropsten föreslås för Lidingötrafiken

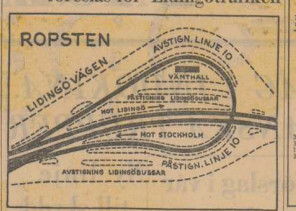

Omstigningsstationen vid Ropsten åvus trafikutredningen tänkt sig den. Den ger god plats för 10-tan och för Lidingöbussarna att vända, och inga körbanor behöver korsas när man byter fordon.

En stor omstigningsstation vid Ropsten för Lidingötrafikanterna och en ny ombyggnad av Hamngatan — Eddagatan — Humlegården blir till de nyheter Stor-Stockholms trafikutredning föreslår i en betänkning om den framtida trafiken. Lidingöbonorna planerar att så småningom börja med kvartstimmestrafik, framgår det vidare av undersökningen.

Omstigningsstationen vid Humlegårdsgatan—Sturegatan blir allt svårare, och förbättringar är ofrånkomliga skall trafikanterna slippa. Man får dock inte komma ifrån att åtdistationen för Lidingöbonorna ligger kvar vid Humlegårdsgatan åtminstone lills vidare. För närvarande kan man inte heller — som önskats — ta bort hållplatsen för linje 10 vid Humlegårdsgatan. Trafiken skulle bli allt för riskabel. Så småningom hoppas man dock kunna genomföra denna reform genom ett nytt växelsystem. Trafiken vid Sturegatan—Sturegatan skulle sedan kunna flyta betydligt lättare.

Det nuvarande läget för Lidingöbanornas ändhållplats är inte tillfredsställande, framhåller utredningen. Man bör därför söka få bygga en mindre vänthall i själva Humlegården i anslutning till ändhållplatsen.

En lång rad förslag att låta busslinjerna på Lidingö — som nu slutar i Ropsten — fortsätta ner till Stockholms centrum avvisas av utredningen. Antingen blir läget för dåligt eller också skulle driften bli alltför oekonomisk.

Utredningen föreslår nu en omfattande utbyggnad av omstigningsstationen vid Ropsten för 600.000 kr. Planen dimensioneras för fördubblad befolkning på Lidingö, för lyxavgnarståg på Lidingöbanorna och för tvåvagnars mustangtåg på linje 10. Kollektivtrafiken samlas helt i platsen mitt så att man vid omstigning ej skall behöva korsa körbanorna.

Av detaljförslagen framgår vidare att man vill förlägga spåren i Humlegårdsgatan fram till Engelbrektsgatan.

Försvunnen Muskedalsbo hade druckna. Farfågorna att 63-årige hemmansägaren Erik Josefsson, Muskedal, skulle ha druckna i Gullmarsfjorden har bessnnats. Man har vid dragningar funnit Josefssons sparkstötting i en vak och hans paloss på land ett stycke från vaken. (TT, Göteborg.)

PRESSGRANNAR

Från och med Hj. Brantings andra minister, då deflationskrisen 1921 nödvändiggjorde en nedsättning av utgående rättens dyrtidstillägg för statstjänstemännen, fick de högre graderna vidkännas en kraftigare nedskärning än de lägre, vilket ditlills icke förekommit inom statlig lönepolitik. På tillfrågan förklarade däverande finansministern F. V. Thorsson att det var en medveten dekapitering från regeringens sida. Svenska Dagbladet (h) påminner härom och fortsätter:

Därmed inleddes den konsekventa lopplutgrning av de högre statstjänstemännens löner och den förskärning för mellanskikten, som sedan dess i tre årtionden varit det statliga lönepolitikens dämagogiska signatur. I omdömen har lärarverkets företrädare därvid så ställbildligt ett. Ju mera ansvarsfulla de arbetsuppgifter som åligger ett den ena lönegruppen, desto större skall deras belöning vara, om det skall vara möjligt att rekrytera dessa uppgifter på ett tillfredsställande sätt. Det borde dock vara uppenbart att det till vår skolungdoms bästa är angeläget att den lärare ha en sådan lönestillning att de under sin aktiva tjänstetid kunna ernrera studieskulder och bereda tillfälle att tillgodose även fortsatt fortkovring.

De större, som nu i kommunikerna från kanllhuset och i tidningsspalterna företrets om de tillfälliga lönförbättringarna, bidrar, bör dessutom icke bedömas isolerade utan med hänsyn till marginalskatterna storlek. Denna kvalificerade arbetskraft bereder likväl all anledning till, att den borde dock vara uppenbart att det till vår skolungdoms bästa är angeläget att den lärare ha en sådan lönestillning att de under sin aktiva tjänstetid kunna ernrera studieskulder och bereda tillfälle att tillgodose även fortsatt fortkovring.

De större, som nu i kommunikerna från kanllhuset och i tidningsspalterna företrets om de tillfälliga lönförbättringarna, bidrar, bör dessutom icke bedömas isolerade utan med hänsyn till marginalskatterna storlek. Denna kvalificerade arbetskraft bereder likväl all anledning till, att den borde dock vara uppenbart att det till vår skolungdoms bästa är angeläget att den lärare ha en sådan lönestillning att de under sin aktiva tjänstetid kunna ernrera studieskulder och bereda tillfälle att tillgodose även fortsatt fortkovring.

De större, som nu i kommunikerna från kanllhuset och i tidningsspalterna företrets om de tillfälliga lönförbättringarna, bidrar, bör dessutom icke bedömas isolerade utan med hänsyn till marginalskatterna storlek. Denna kvalificerade arbetskraft bereder likväl all anledning till, att den borde dock vara uppenbart att det till vår skolungdoms bästa är angeläget att den lärare ha en sådan lönestillning att de under sin aktiva tjänstetid kunna ernrera studieskulder och bereda tillfälle att tillgodose även fortsatt fortkovring.

Nedpressningen av mellangruppernas standard har blivit ett allvarligt problem och kan på längre sikt visa sig bli ett samhällsont av stora mått. Rekryteringen till yrken som kräver lång utbildning och särskilda kvalifikationer i övrigt förvärvar — samtidigt som de bredas lagrens standard höjts så mycket och utbildningsmöjligheterna demokratiserings ärtligen hunnit så långt att den högre utbildningen och de högre tjänsterna inte längre är ett monopol för ett välsituerat fåtal. Att — exempelvis — efter flera års eftersläpning inte ge läroverkslärarna en ordentlig löneförhöjning är på längre sikt olöstk politik.

Särskilt inom tjänstemannaleden föreligger en mycket kraftigt utbildad opinion, som konstaterar att utvägen att lösa samhällsekonomins problem genom lönestopp eller återhållsamhet i lönekraven icke är möjlig. TCO:s ordförande skriver detta i tidskriften Systemtjänstemannen. Han vill återföra ansvaret för penningvärdet till dem hos vilka det bör ligga: statsmakterna:

Skall man då helt uppge tanken på penningvärdets stabilisering? Naturligtvis inte, men man får söka andra vägar. Vilka? Schematiskt är det lätt att ge ett svar. Man får återföra ansvaret för penningvärdet där det bör ligga, nämligen hos statsmakterna, som genom lämplig kredit- och penningpolitiska åtgärder får se till att jämvikt skapas mellan utbud och efterfrågan på kapital. Härigenom uppstår i sin tur balans på arbetsmarknaden mellan tillgång och efterfrågan på arbetskraft. Härav följer jämvikt mellan arbetsgivarnas och löntagarnas organisationer, som i sin tur gör att de senares naturliga funktion att vara krävande om de förras att vara återhållande kan få utspelus fritt. Vid jämvikt på arbetsmarknaden blir det löntagarorganisationernas uppgift att se till att en sådan avvägning av lönerna kommer till stånd som betingas av produktionseffektivitet och avsättningsmöjligheter.

Nu är det lätt att säga tulipanros, men somrar att göra det. Frågan om skötseln av penningvärdet har i högsta grad blivit ett politiskt problem; med alla de aspekter på frågan som följer härav. Men det är på det politiska planet frågan måste lösas och inte på det fackliga. Det återstår att se om vår demokrati är stark nog att låta de partipolitiska spekulationerna om väljarnas gunst stå tillbaka för den stora uppgiften att skapa förutsättningar för ett stabilt penningvärde, slutar tjänstemannaordföranden.

KAMELHÄRSPLAGG
— värmer bäst
Ni som är känslig för kyla och hastiga temperaturförändringar — prova kamelhårets värmande egenskaper. KIFA har ett otal praktiska plagg såsom västar, tröjor, byxor, bröst- och knävärmare, benkläder och sockor.

KIFA
REGERINGSGATAN 31 • TELEFON: 22 22 60 (VÄXEL) • STOCKHOLM

INKASSERINGAR
Där Ni slår slint — slår vi slant.
KREDITUPPLYSNINGAR
A.B. Stockholms Inkassobyrå
KUNGSGATAN 16-18
STOCKHOLM. Tel. 22 95 40

DAGENS NYHETER

TEGELBACKEN, STOCKHOLM 1
Telefon: 22 40 00
Telegramadress: Dagenyheter
Postgiro 11616 (för annonser)
Postgiro 11617 (för prenumeration)

Chefredaktör: Herbert Tingsten
(Träffas säkrast kl. 13.30—14.30)
Politisk huvudredaktör: Leif Ehlberg
Redaktionschef och ansvarig utgivare: Sten Hedmon

Dagens Nyheters Aktiebolag: Verkst.-direktör: Helge Herlöw

PRENUMERATIONSPRISER
A - Stockholmsupplagan
Stor-Stockholm och övriga tidningsområde landet
Månad ..... kr. 6.75 kr. 6.50
Kvartal ..... » 19.50 » 19.—
Halvår ..... » 38.— » 37.50
Helår ..... » 66.— » 65.—

ANNONSPRISLISTA
daterad 15. 1952 tillhandahålles på begäran.
Dagens Nyheters tryckeri, Stockholm, 1952.

Metall 33 i Sundbyberg valde socialdemokratiskt

Det blev socialdemokratisk seger över hela linjen vid söndagens val inom metallv avd. 33 i Sundbyberg. Den socialdemokratiske ordförandekandidaten Ivar Severin erhöll 229 röster mot den kommunistiske motståndaren Sam Jonsson 94.

Valet av den övriga styrelsen resulterade i ungefär samma röstetal. Styrelsemedlemmar blev Erik Byrkt, Nils Ingvall, Evert Westerdahl och Karl Johansson. De tre revisorerna valdes också socialdemokratiskt.

Svenska målarförbundets avd. 1 i Stockholm återvalde vid sitt årsmöte de avgående socialdemokratiska ledamöterna i styrelsen med mer än dubbelt så höga röstetiffror som de kommunistiska kandidaterna. Den avgående ordföranden Gunnar Johannsons mandat förnyades med acklamation.

110.000 medlemmar i Nordenföreningarna

En utvidgning av vänortsarbetet till att även omfatta landsbygden var en av de frågor som föreningen Nordens direktörer och generalsekreterare behandlade vid sitt sammanträde i Stockholm på söndagen. Man hade dessutom överläggningar om samnordiska vänortsresor, nordiska studiekurser och nya former av skolresor. De sex föreningarna Norden har nu mer än 110.000 medlemmar, fördelade på över 500 lokala avdelningar. Mer än 400 riksorganisationer är anslutna.

KUNG GEORGES SISTA FÄRD
Ett storslaget och gripande text- och bildreportage i veckans nummer av
VeckoTournalen

© Tingstensamlingen Publicerad med tillåtelse av Dagens Nyheter AB.